

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
13.02.2020

с. Верхний Услон

КАРАР
106

«2020 – 2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 06 июнендәге 472 номерлы карары белән расланган «2025 елга кадәр Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү» дәүләт программасын үтәү йөзеннән Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2020 - 2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын расларга (1нче, 2нче кушымта).

2. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең социаль-мәдәни мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.

Башкарма комитет җитәкчесе

В.С.Тимиряев

Югары Ослан муниципаль районы
 Башкарма комитетының
 2020 елның 13 февралендәге
 106нчы номерлы карарына
 1нче кушымта

«2020 – 2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасы

Программа паспорты

Программа исеме	2020 - 2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту
Программаның төп эшләүчесе	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның җаваплы башкаручылары	Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты «Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАСУ Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы «Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ «Югары Ослан районының мәдәният бүлеге» МКУ Татарстан Республикасы хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Югары Ослан муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге РФ Эчке эшләр министрлыгының «Югары Ослан» муниципальара бүлеге «Татмедиа» АЖ филиалы «Волжская новь» газетасы редакциясе
Программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Максатлары: Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертәп, гражданнарны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. 2024 елга сәламәт туклану, тәмәке төтененән саклау, алкоголь куллануны киметү, шулай ук самогон кудыру, гражданнарны ижтимагый сәламәтлек программаларын, мәгълүмати-коммуникацион кампанияләрне гамәлгә кертү юлы белән сәламәт яшәү рәвешен алып бару, гражданнарны һәм коммерцияле булмаган оешмаларны җәмәгать сәламәтлеген ныгыту чараларына җәлеп итү, сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү хисабына сәламәт яшәү рәвешен алып баручы гражданнарның өлешен арттыруны тәэмин итү.</p> <p>Бурычлар: Гражданнарның сәламәт яшәү рәвешенә мотивациясе системасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт туклану һәм зарарлы гадәтләрдән баш тарту: Югары Ослан муниципаль районында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту программаларын гамәлгә кертү; сәламәтлекне ныгыту буенча корпоратив программалар эшләү һәм гамәлгә кертү.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2020 - 2024 еллар
Программаның	Программаны финанслау күләме 100 мең сум төшкил итә, шул

<p>бюджет ассигнованиеләре күләмнәре</p>	<p>исәптән: 2020 елда - 20 мең сум; 2021 елда - 20 мең сум; 2022 елда - 20 мең сум; 2023 елда - 20 мең сум; 2024 елда - 20 мең сум. Искәрмә: финанслау күләме фаразланган характерда һәм район бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p>
<p>Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижәләре</p>	<p>16 - 59 яшьлек ир-атлар үлеменә кимүе - 100 мең кешегә 470,1 кадәр; 16 - 54 яшьлек хатын-кызлар үлеменә кимүе - 100 мең кешегә 147,4 кадәр; бер кешегә алкоголь продукциясен ваклап сатуны 6,8 литрга кадәр киметү;</p>

I. Программаны тормышка ашыру сферасының характеристикасы, әлеге өлкәдәге төп проблемаларны тасвирлау һәм аның үсеше фаразлары

Югары Ослан муниципаль районында сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, йогышлы булмаган авырулар һәм аларның үсеш куркынычы булган факторлар белән көрәшкә юнәлтелгән чаралар комплексы гамәлгә ашырыла.

Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре районның ведомствоара комиссияләре утырышларында - наркотикларга каршы комиссия, хокук бозуларны профилактикалау буенча ведомствоара комиссия, балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, ВИЧ-инфекция таралуга каршы көрәш буенча ведомствоара комиссия утырышларында карала.

Районда ел саен төрле социаль һәм яшъ төркемнәреннән 1700дән артык кеше катнашында пропаганда чаралары (акцияләр, “түгәрәк өстәлләр”, тематик дискотекалар, ачык дәресләр һ.б.) үткәрелә.

Хроник йогышлы булмаган авырулар (ХЙБА) белән көрәшкә багышланган тематик чаралар кысаларында массакүләм мәгълүмат-пропаганда чараларын үткәрүнең технологияләре эшләнә.

Соңгы биш елда массакүләм чаралар үткәрелгәндә флэш-моблар, тренингләр, волонтерлар катнашында акцияләр куллану башланды.

Сәламәтлек саклау учреждениеләрендә төрле юнәлештәге 6 “пациент мәктәбе” эшли, анда ел саен 120 кеше катнаша.

Барлык белем бирү учреждениеләрендә (мәктәпләр) укучылар һәм ата-аналар өчен сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга багышланган күрсәтмә мәгълүмат белән «Сәламәтлек почмаклары» булдырылган.

«Волжская новь» район газетасы белән хезмәттәшлектә, шулай ук интернет-технологияләр ярдәмендә актив мәгълүмати кампания алып барыла.

Районның наркотик хезмәтендә - “эчкечелекне” һәм “алкоголизмны” беренчел профилактикалау чаралары, шул исәптән гомуми белем бирү мәктәпләрендә өлкән сыйныф укучылары арасында үткәреләчәк.

Ел саен диспансеризация һәм Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлыгы билгеләгән тәртиптә халыкны медицина тикшерүе уздырыла, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының норматив хокукый актлары нигезендә онкоскринингләр гамәлгә ашырыла.

2019 елда өлкән яшътәге халыкның билгеле бер төркемнәрен диспансерлаштыру кысаларында (3 елга 1 тапкыр) 2836 кеше каралды.

1.1.1. Медицина профилактикасы чараларын гамәлгә ашыручы учреждениеләрнең инфраструктурасы.

Дәүләт сәламәтлек саклау учреждениеләре саны (ЦРБ) 1 - (алар составында табиб амбулаторияләре- 2, ФАПлар - 27).

1.1.2. Медицина профилактикасы хезмәтенең кадрлар белән тәэмин ителешенә анализ.

"Югары Ослан үзәк район хастаханәсе" ДАУЗ медицина профилактикасы һәм медицина профилактикасы бүлекләре штатлары: Үзәк район хастаханәсе структурасында өлкәннәр өчен медицина профилактикасы кабинеты оештырылган. Штатта йогышлы булмаган авыруларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча квалификация күтәрү буенча өстәмә һөнәри программалар буенча белем алган бер шәфкать туташы эшли.

1.2. Нәтижәләр.

Югары Ослан муниципаль районында яшәүчеләр арасында йогышлы булмаган авырулар үсешенә риск факторларының, шул исәптән үлем – китемнең төп сәбәпләре- йөрәк-кан тамырлары һәм онкологик факторларның таралу дәрәжәсе югары булуы билгеләнә. Гражданның үз сәламәтлеген саклау өчен житәрлек дәрәжәдә мотивация һәм җаваплылык сакланмый. Моның белән бәйле рәвештә халыкның сәламәт яшәү рәвеше алып баруга, хәвеф факторларын иртә ачыклау, шулай ук авыруларны иртә диагностикалау һәм дөвалауга мөнәсәбәттен арттыра торган чаралар кирәк. Сәламәт яшәү рәвешен саклау һәм авыруларны профилактикалау өлкәсендә үзгәртеп корулардан башка, гамәлдәге үлем-китем һәм авырулар санының күрсәткечләрен тамырдан үзгәртүгә ирешеп булмый.

Сәбәпләрнең берсе - сәламәтлек мәсьәләләре буенча район халкы житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау.

Гражданның сәламәт яшәү рәвешен, шул исәптән балаларның һәм яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, житди рәвештә гражданның куркыныч факторлары турында аларның сәламәтлеге, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга кызыксыну тудыру чаралары белән хупланырга тиеш.

Сәламәт яшәү рәвеше тәмәке тартудан һәм наркотиклар кулландан, алкогольне артык кулландан баш тартуны, шулай ук симерү үсешен булдырмый торган физик активлыкның рациональ туклануын һәм житәрлек дәрәжәдә булуын күздә тоту.

Сәламәтлек өчен риск факторлары турында халыкка актив мәгълүмат бирү һәм сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация формалаштыру барлык масса күләм мәгълүмат чаралары («Интернет» челтәре, яшь, женес, белем, социаль статус буенча аерылуы халык төркемнәренең спецификасын исәпкә алып, басма басмалар) аша гамәлгә ашырылырга тиеш.

Сәламәт яшәү рәвеше, шул исәптән сәламәт туклану проблемалары буенча гражданның һәм медицина белгечләренең өзлексез белем алу системасын формалаштыру ихтыяҗы бар.

Хәзерге вакытта балаларда, үсмерләрдә, яшьләрдә һәм студентларда сәламәт яшәү рәвеше барлыкка килү аерым әһәмияткә ия. Бу алар арасында тәмәке тартуның киң таралуына, шулай ук рациональ булмаган туклану, артык тән массасы һәм симерү, физик активлыкның түбән булуы белән аңлатыла.

Наркомания һәм алкогольизм проблемалары аерым игътибарга лаек.

Халыкның, шул исәптән балалар һәм яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвеше алып баруга мотивациясен арттыру процессы район учреждениеләре, йогышлы булмаган авырулар һәм бәйлелек риск факторлары турында халыкка мәгълүмат бирүдә катнашучы ижтимагый оешмаларны җәлеп итеп, сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивация системасын булдыру һәм моның өчен тиешле шартлар булдыру, шулай ук әлеге процессларны мониторинг уздыру аша тикшереп торуну гамәлгә ашыру белән ведомствоара күпбаскычлы хезмәттәшлекне күздә тоту.

Профилактик чаралар йөрөк-кан тамырлары һәм онкология авырулары белән көрөштө, барыннан да элек, эшкә яраклы гражданның арасында иң мөһимнәре булырга тиеш. Иң мөһим ресурсларның берсе-мәгълүмати кампанияләр үткөрү.

II. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары һәм бурычлары, сроклары һәм этаплары

Максатлар:

Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да керттеп, гражданның сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру. 2024 елга сәламәт яшәү рәвешен алып баручы гражданның санын арттыруны тәмин итү, сәламәт яшәү рәвешен алып баруға ярдәм итә торган мохит булдыру, сәламәт туклануны да керттеп (шул исәптән микронутриент житешсезлеген бетерү, тоз һәм шикәр куллануны кыскарту), тәмәке төтененнән саклау, алкогольне куллануны киметү, шулай ук жәмәгәтчелек сәламәтлеге программаларын кертү, мәгълүмати-коммуникация кампанияләре ярдәмендә гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивацияләү, гражданның социаль сәламәтлекне ныгыту, социаль һәм коммерциягә карамаган оешмаларны жәлеп итү, сәламәтлекне ныгыту, корпоратив сәламәтлекне ныгыту чараларын эшләүгә жәлеп итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбөндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

Сәламәт туклануны һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да керттеп, гражданның сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләү системасын формалаштыру: муниципаль районда ижтимагый сәламәтлек программасын гамәлгә кертү; сәламәтлекне ныгытуның корпоратив программаларын эшләү һәм гамәлгә кертү.

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программа бер этапта гамәлгә ашырыла: 2020 - 2024 еллар.

Ярдәмче программаның төп чараларына характеристика

Чара 1.2. Муниципаль районда ижтимагый сәламәтлек программасын гамәлгә кертү:

«2020 - 2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында ижтимагый сәламәтлекне ныгыту» муниципаль программасын эшләү һәм гамәлгә кертү;

мәгълүмати-коммуникация кампанияләрен уздыру юлы белән гражданның сәламәт яшәү рәвешен алып баруға мотивациясе;

халык сәламәтлеген саклау мәсьәләләре буенча ведомствоара комиссияләр эшен оештыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, жәмәгәт тәртибен тәмин итү;

белем алуучыларны профилактик медицина тикшерүен оештыру һәм үткөрү, хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле гражданның, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр куллануны рөхсәт итә торган затларны ачыклау предметына тикшерү;

хокук бозуларны ачыклау һәм бетерү, алкогольле һәм спиртлы продукцияне сату белән бәйләү профилактик чаралар үткөрү.

«Әйләнә-тирә тәмәке төтененә йогынтысыннан һәм тәмәке тарту нәтижеләреннән гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15нче номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру буенча, шул исәптән тәмәке продукциясен сатуга бәйләү хокук бозуларны ачыклау һәм бетерү буенча профилактик чаралар үткөрү;

сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, алкогольизмны һәм наркотиклаштыруны профилактикалау, тәмәке тартуны профилактикалау мәсьәләләре буенча медицина хезмәткәрләренә мәгариф, мәдәният учреждениеләре, яшьләр оешмалары, социаль яклау учреждениеләре һәм хокук саклау органнары хезмәткәрләре өчен ведомствоара семинар-киңәшмәләр оештыру һәм үткөрү.

Югары Ослан муниципаль районы
 Башкарма комитетының
 2020 елның 13 февралендәге
 106нчы номерлы карарына
 1нче кушымта

«2020-2024 елларга Югары Ослан муниципаль районы халкы арасында жәмәгать сәламәтлеген ныгыту» муниципаль программасын
 тормышка ашыру буенча чаралар планы

ном ер	Чаралар исеме	Үтәү вакыты (башлану - тәмамлан у)	Финанслау чыганаclarы (мең сумнарда)			Башкаручылар
			Муниципаль бюджет	Бюджеттан тыш чыганаclar	Барлығы	

1	2	3	4	5	6	7
I. Сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру чараларын оештыру						
1.1.	Сәламәт яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча федераль һәм республика норматив хокукый актларын һәм методик документларны кертү.	2020-2024	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ
1.2.	Муниципаль районда исерткеч эчемлекләр, сыра, тәмәке куллануны һәм халык арасында сәламәт яшәү рәвеше формалаштыру буенча ведомствоара эш төркеме эшчәнлеген оештыру.	2020-2024	-	-	-	Башкарма комитет, «Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, ТР Дәүләт алкоголь инспекциясенәң территорияль бүлекчәсе, район Башкарма комитетының яшьләр

1	2	3	4	5	6	7
						эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ
1.3	Сәламәт туклануны, хәрәкәт активлыгын һәм зарарлы гадәтләрдән баш тартуны да кертеп, халыкның төрле максатчан төркемнәре өчен гражданны сәламәт яшәү рәвешенә мотивацияләүгә юнәлдерелгән мәгълүмати-коммуникацион кампанияләр оештыру.	2020-2024	-	-	-	«Татмедиа» АЖ филиалы «Волжская новь» газетасы редакциясе, «Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ
1.3.1.	Халык өчен сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, шул исәптән сәламәт туклану һәм физик активлык мәсьәләләре буенча басма продукцияне (плакатлар, белешмәлекләр, листовкалар, буклетлар, флаерлар) тиражлау һәм тарату.	2020-2024	-	-	-	«Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
1.3.2.	Мәгълүмати таблода, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча социаль реклама биналары эчендә ведомство плазмаларында трансляцияләр.	2020-2024	-	-	-	«Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ
1.4	Муниципаль районда сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру мәсьәләләре буенча тематик смотр-конкурслар үткөрү (мәсәлән, «Сәламәтлек территориясе», «Тәмәкедән азат территория»).	2020-2024 ел саен март	5	-	5	«Мәгариф бүлеге» МКУ
1.5.	ВОЗ расланган халыкара һәм бөтендөнья даталарын исәпкә алып, массакүләм профилактик акцияләр уздыру	2020-2024	-	-	-	«Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, «Мәгариф бүлеге» МКУ, район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мәдәният бүлеге» МКУ
1.6	Проектларга, идеяләргә һәм	2020-2024	-	-	-	Район Башкарма

1	2	3	4	5	6	7
	программаларга, шул исәптән яшьләр арасында үз-үзен тотыштан тайпылу фактлары буенча шәхси позицияне формалаштыруга, рухи һәм физик сәламәтлек принципларында тормыш төзәргә омтылуда ярдәм итү.					комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә
1.7	Белем бирү оешмалары арасында сәламәт яшәү рәвеше буенча иң яхшы практикаларга смотр-конкурслар оештыру һәм үткөрү	2020-2024 ел саен ноябрьдә	5	-	5	«Мәгариф бүлегә» МКУ
1.8	Гаилә ялы һәм гаилә ялы рәвешләрен үстерү, гаиләнең әхлакый-эстетик кыйммәтләрен, мәдәни традицияләрне формалаштыру.	2020-2024	-	-	-	«Мәдәният бүлегә» МКУ
II. Хезмәт коллективларында, учреждениеләрдә иҗтимагый берләшмәләр (оешмалар) жәлеп итеп сәламәт яшәү рәвеше өчен хәрәкәт формалаштыру						
2.1.	Производство гимнастикасын предприятиеләрдә һәм оешмаларда кертү	2020-2024	-	-	-	Жирле үзидарә органнары
2.2.	Сәламәт яшәү рәвеше мәсьәләләре буенча рубрикалар булдыру.	2020-2024	-	-	-	«Татмедиа» АЖ филиалы «Волжская новь» газетасы редакциясе
III. Алкоголь продукциясен кирәгеннән артык куллану һәм алкоголизмны профилактикалау масштабларын киметү чаралары						
3.1.	Алкогольле продукцияне сату, чикләү тәртибен регламентлаучы федераль һәм республика норматив хокукый актларының үтәлеше буенча контроль-күзәтчелек чаралары.	2020-2024	-	-	-	«Югары Ослан» МБМ, ТР Дәүләт алкоголь инспекциясенең территориаль бүлекчәсе
3.2.	Социаль өлкә, мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вәкилләре, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, социаль	2020-2024	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ

1	2	3	4	5	6	7
	юнөлөшлө коммерциячел булмаган оешмалар, дини конфессиялар белән алкоголь продукциясен артык куллануны киметү мәсьәләләре буенча үзара бәйләнеш һәм хезмәттәшлек итү.					
IV. «Әйләнә-тирәдәге тәмәкә төтенә йогынтысыннан һәм тәмәкә тарту зыяныннан гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәү						
4.1.	«Әйләнә-тирәдәге тәмәкә төтенә йогынтысыннан һәм тәмәкә тарту зыяннарыннан гражданның сәламәтлеген саклау турында» 2013 елның 23 февралендәге 15-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыруны оештыру һәм контрольдә тоту чаралары.	2020-2024	-	-	-	МО МВД «Югары Ослан»
4.2.	Социаль өлкә, мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләре, бизнес вәкилләре, авыл хужалыгы предприятиеләре житәкчеләре, ижтимагый һәм социаль юнөлөшлө коммерциячел булмаган оешмалар, тәмәкә тартуның таралуын киметү мәсьәләләре буенча дини конфессиялар белән үзара бәйләнеш һәм хезмәттәшлек итү.	2020-2024	-	-	-	Жирле үзидарә органнары, «Югары Ослан үзек район хастаханәсе» ДАССУ
V. Массакүләм физик культураны үстерү чаралары						
5.1.	Йорт яны территорияләрен һәм торак массивларын спорт һәм уен майданчыклары, билбордлар, сәламәт яшәү рәвешә буенча мөгълүмати стендлар белән баету.	2020-2024	-	-	-	Жирле үзидарә органнары

1	2	3	4	5	6	7
5.2	Төрле яшьтәге халыкның яшәү урыны буенча киң катнашында, эшләүчеләр, хезмәткәрләр һәм яшьләр арасында физкультура-савыктыру һәм спорт-массакуләм чаралар (спорт ярышлары, спорт эстафеталары) үткөрү.	2020-2024	10	-	10	Район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге
5.3.	Яшәү урыны буенча физкультура-спорт юнәлешендәге клуб берләшмәләрен ачу.	2020-2024	-	-	-	Район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге
5.4.	Мәгариф оешмалары арасында физкультура-савыктыру һәм спорт-массакуләм эшне иң яхшы оештыруга смотр-конкурслар үткөрү	2020-2024	-	-	-	«Мәгариф бүлгеге» МКУ, район Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлгеге